

Source :

ไทยโพสต์

Date :

13 พ.ย. 2560

Page :

6

No :

ตนปนทา

5

ศุกร์นี้ศาลฎีกา โหวตเลือก กกต.

ก การคัดเลือกและเสนอชื่อ 7 เลือ กกต. (คณะกรรมการการเลือกตั้ง) กำลังเริ่มตกเป็นที่สนใจของหลายฝ่าย โดย 5 กกต.ที่จะมาจากกรรมการสรรหาที่มี ชีพ จุลมนต์ ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน จะมีการประชุมกันในวันอังคารที่ 14 พ.ย.นี้ หลังปิดรับสมัครไปแล้วเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา ซึ่งขั้นตอนก็คาดว่าจะใช้เวลาอีก 2-3 สัปดาห์ในการตรวจสอบคุณสมบัติ เรียกมาสัมภาษณ์ เพื่อจะได้ส่งรายชื่อไปให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในไม่เกิน 12 ธันวาคม

ส่วน กกต.อีก 2 คนที่จะมาจากศาลฎีกา ชีพ จุลมนต์

ประธานศาลฎีกาอีกเช่นกัน นัดประชุมใหญ่ศาลฎีกาทั้งหมด ตั้งแต่ประธานศาล, รองประธาน, ประธานแผนกคดีทุกคดีในศาล, ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาล, ผู้พิพากษาศาล, ผู้พิพากษาอาวุโสในศาล วันศุกร์ที่ 17 พ.ย.นี้ ที่ศาลฎีกาแจ้งวัฒนะ เวลา 10.00 น. เพื่อลงมติลับเลือก ว่าที่ กกต. จำนวน 2 ชื่อส่งไปให้ สนช.

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็น กกต.ได้

คนละไม่เกินสองรายชื่อ แต่ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องมีหนังสือแสดงความยินยอม รวมถึงผู้เสนอชื่อจะต้องแนบประวัติคนที่ตัวเองเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาด้วย ที่ก็หมายถึงว่าจะต้องมีการไปติดต่อหาทบทวนกันไว้แล้วล่วงหน้าหลายวัน ไม่ใช่ลักษณะเสนอกันแบบทันทีทันใด แต่สำหรับผู้พิพากษาที่มีคุณสมบัติตามรอนแล้วจะลงสมัครด้วยตัวเอง พบว่าปิดรับสมัครไปแล้วตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคมที่ผ่านมา แต่รายชื่อยังไม่เป็นที่เปิดเผยอย่างเป็นทางการว่ามีใครบ้าง มีกี่ชื่อ แต่ก็รู้กันเฉพาะในแวดวง

มีข่าวก่อนหน้านี้ในการโหวตวันที่ 17 พ.ย.นี้ คาดว่าจะมีชื่อเข้าไปให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโหวตกันประมาณ 5 ชื่อ เว้นแต่จะพลิกโผมีการเสนอชื่อเพิ่มเติม แต่หากทุกอย่างนิ่งมีข่าวว่ารอบแรกคงจะโหวตจาก 5 ชื่อให้เหลือ 4 ชื่อ แล้วจากนั้นโหวตอีกรอบจาก 4 ชื่อให้เหลือ 2 ชื่อ โดยคนที่ได้รับเลือก จะต้องได้คะแนนเสียงเห็นชอบเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และเอาคนที่ได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงไป

มีข่าวว่า 4 ชื่อสุดท้ายที่จะโหวตกันกลางที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาน่าจะเป็น ฉัตรไชย จันทร์พรายศรี ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา, ปกรณ์ มหรรณพ ผู้พิพากษาศาลฎีกา, ทวีป ตันสวัสดิ์ และสมเกียรติ เจริญสวรรค์ ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา ก็รอดูในวันดังกล่าวจะมีอะไรพลิกผันหรือไม่.

ชีพ จุลมนต์

Source :

มติชน

Date :

13 พ.ย. 2560

Page :

9

No :

60390099

สิฬวิฬรศคคั

โอกาส เฟ็งเจริญ

newsmanlawyer@gmail.com

จากถนนอันเป็นทางสาธารณะเข้าไป เป็นที่ดินมีโฉนดของคุณจำนุญ ถัดไปถึงจะเป็นที่ตั้งอาคารชุด

อาคารชุดสร้างแล้วมีคนมาซื้อเป็นเจ้าของต่างใช้ถนนผ่านที่ดินคุณจำนุญออกสู่ถนนสาธารณะ

วันร้ายคืนร้ายคุณจำนุญถูกมาปิดทางเข้าออกนั้นเสีย

นิติบุคคลอาคารชุดที่มีคุณโง่งเป็นผู้จัดการจึงยื่นฟ้อง ขอให้ศาลพิพากษาว่า ที่ดินของคุณจำนุญในส่วนที่เป็นถนนและที่ตั้งปักเสาไฟฟ้า ตกเป็นการระจำยอมโดยอายุความแก่ที่ดินที่ตั้งอาคารชุดแล้ว เพราะได้ใช้มาเกินกว่า 10 ปีแล้ว ให้คุณจำนุญไปจดทะเบียนการระจำยอมในที่ดิน หากไม่ยอมปฏิบัติตาม ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา แล้วห้ามคุณจำนุญกระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนการใช้ทางนั้นอีก

คุณจำนุญให้การต่อสู้คดีขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

นิติบุคคลอุทธรณ์คดี ศาลชั้นอุทธรณ์

นิติบุคคล

วินิจฉัยว่า คุณโง่งไม่ใช่เจ้าของที่ดินที่ตั้งอาคารชุด จึงไม่มีอำนาจฟ้อง พิกษายืนยัน

นิติบุคคลอาคารชุดฎีกาคดี

ศาลฎีกาโดยมติของที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยว่า พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 มาตรา 33 และมาตรา 39 บัญญัติไว้ให้นิติบุคคลอาคารชุดมีอำนาจหน้าที่จัดการดูแลทรัพย์สินส่วนกลางของอาคารชุดเพื่อประโยชน์ของเจ้าของห้องชุดซึ่งเป็นเจ้าของร่วมในทรัพย์สินส่วนกลาง โดยกำหนดให้นิติบุคคลอาคารชุดใช้สิทธิของเจ้าของร่วมในการต่อสู้บุคคลภายนอก หรือเรียกร้องเอาทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ของ

เจ้าของร่วมทั้งหมดได้อีกด้วย

การที่คุณโง่งยื่นฟ้องขอให้บังคับคุณจำนุญเปิดทางและให้จดทะเบียนการระจำยอมแก่ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินส่วนกลางของคุณโง่ง จึงเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายในฐานะที่คุณโง่งเป็นนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการดูแลทรัพย์สินส่วนกลางเพื่อประโยชน์ของเจ้าของร่วมทั้งหมดนั่นเอง จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้

ศาลฎีกาพิพากษากลับว่า ที่ดินมีโฉนดของคุณจำนุญส่วนที่เป็นถนนและที่ตั้งปักเสาไฟฟ้า ตกเป็นการระจำยอมแก่ที่ดินที่ตั้งอาคารชุด

ให้คุณจำนุญไปจดทะเบียนการระจำยอมให้แก่คุณโง่ง

หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของคุณจำนุญและห้ามคุณจำนุญกระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนการใช้ทางพิพาทเพื่อประโยชน์ของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด

เฮ้อ! เจ้าของร่วมอาคารชุดนั้น ถอนหายใจพร้อมๆ กันด้วยความโล่ง

(เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4018/2559)

พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522

มาตรา 33 นิติบุคคลอาคารชุดที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา 31 ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

นิติบุคคลอาคารชุดมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการ และดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลาง และให้มีอำนาจกระทำการใดๆ เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมติของเจ้าของร่วมภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 39 นิติบุคคลอาคารชุดอาจใช้สิทธิของเจ้าของร่วมครบไปถึงทรัพย์สินส่วนกลางทั้งหมด ในการต่อสู้บุคคลภายนอก หรือเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืน เพื่อประโยชน์ของเจ้าของร่วมทั้งหมดได้

	MATICHON <small>INSTITUTE</small>	Subject Heading :
Source :	ข่าวหุ้น	
Date : 173 พ.ย. 2566	Page : 5	No :

กฎหมายว่าด้วยการฟ้องคดีแทนบริษัท...ทำอย่างไร ให้ใช้ได้จริง

5 ■ ศุภวัชร ภาสานนท์ ■

การฟ้องคดีแทนบริษัทหรือในนามของบริษัทเพื่อเรียกคืนประโยชน์แทนบริษัทในกรณีที่บริษัทไม่ใช้สิทธิฟ้องร้องกรรมการหรือบุคคลภายนอก (derivative suit) เป็นมาตรการในการยับยั้งและป้องปรามการกระทำผิดของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพรูปแบบหนึ่ง แต่ปัจจุบันการฟ้องคดีแทนบริษัทโดยเฉพาะในกรณีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โดยผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นเรื่องยุ่งยากและมีข้อจำกัดจำนวนมากจนไม่ปรากฏว่ามีการฟ้องคดีแทนผู้ถือหุ้นขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาเลย ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสของการปฏิรูประบบกฎหมาย ในวันที่ผู้เขียนจึงขอชวนคิดเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟ้องคดีแทนบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยหลักการ กฎหมายว่าด้วยการฟ้องคดีแทนบริษัทควรสร้างดุลยภาพระหว่าง "การคุ้มครองการดำเนินงานของบริษัทให้มีอิสระและปราศจากการแทรกแซงที่ไม่จำเป็นจากผู้ถือหุ้น" และ "หลักบรรษัทภิบาลที่ดีโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถตรวจสอบการกระทำผิดหน้าที่ของกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพ" บนหลักการดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการแก้ไขกฎหมายในหลายๆ ประเด็น ดังนี้

1. Standing: สิทธิในการฟ้องคดี ตามพรบ. หลักทรัพย์ฯ กำหนดให้ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งถือหุ้นและมีสิทธิออกเสียงนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทจึงจะมีสิทธิฟ้องคดี กรณีนี้ ผู้เขียนเสนอให้ยกเลิกข้อจำกัดเรื่องจำนวนหุ้นร้อยละ 5 หรืออาจลดลงมาโดยอาจจะให้เหลือเพียงร้อยละ 1 เนื่องจากข้อจำกัดดังกล่าวสร้างความยุ่งยากเกินสมควรในการใช้สิทธิทางศาล แต่อาจกำหนดให้ต้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อเป็นมาตรการในการคัดกรองเบื้องต้นอีกชั้นหนึ่งด้วย

2. Pre-suit Demand Requirement: กฎหมายกำหนดขั้นตอนก่อนฟ้องคดีให้ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทดำเนินการก่อน และหากบริษัทไม่ดำเนินการตามที่ผู้ถือหุ้นแจ้งภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่แจ้ง ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจึงสามารถ ใช้สิทธิฟ้องเรียกคืนประโยชน์แทนบริษัทได้ เว้นไขก่อนฟ้องคดีดังกล่าว มีข้อจำกัด ดังนี้

2.1 หากคดีกำลังจะขาดอายุความ กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าจะยกเว้นได้หรือไม่

2.2 หากมีบุคคลอื่นเคยร้องขอให้บริษัทดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้วแต่บริษัทไม่ดำเนินการ ยังจะต้องร้องขอในกรณีเดียวกันอีกหรือไม่

2.3 ในกรณีที่อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อบริษัทหากไม่ฟ้องคดีโดยทันทีหรือความเสียหายดังกล่าวอาจเยียวยาไม่ได้ในภายหลัง กรณีเช่นนี้จะยกเว้นเงื่อนไขดังกล่าวได้หรือไม่

ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายควรกำหนดข้อยกเว้นในบางกรณีที่ผู้ถือหุ้นอาจสามารถใช้สิทธิโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือขอให้บริษัทดำเนินการหรือกำหนดให้อายุความสะดุดหยุดอยู่เมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทดำเนินการแล้ว

3. Litigation Cost: ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (วิ.แพ่ง) ต้นทุนในการดำเนินคดี มี 3 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ค่าขึ้นศาล ค่าทนายความ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

3.1 ค่าขึ้นศาล หากเป็นการฟ้องคดีมีทุนทรัพย์กฎหมายกำหนดค่าขึ้นศาลไว้ร้อยละสองแต่ไม่เกินสองแสนบาท และกำหนดค่าขึ้นศาลเพิ่มอีกร้อยละ 0.1 ของส่วนที่เกิน 50 ล้านบาทขึ้นไป

3.2 ค่าทนายความ กฎหมายให้ศาลกำหนดค่าทนายความตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรไม่เกินอัตราชั้นสูงดังที่ระบุไว้กล่าวคือในคดีมีทุนทรัพย์อัตราชั้นสูงในศาลชั้นต้นกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 5 ของทุนทรัพย์ และร้อยละ 3 ในชั้นศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ข้อ 3.1 และ 3.2 หากผู้ถือหุ้นชนะคดีเต็มตามฟ้อง ศาลก็อาจมีคำสั่งให้ฝ่ายผู้แพ้คดีชดใช้ค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าวคืนแก่ผู้ถือหุ้นที่ฟ้องคดีได้ อย่างไรก็ตามผู้ถือหุ้นก็อาจจะไม่ได้เต็มตามจำนวนที่จ่ายจริง อาทิ ค่าทนายความที่จ่ายจริงอาจสูงกว่าที่ศาลกำหนดให้ เป็นต้น

ผู้เขียนเห็นว่าค่าใช้จ่ายทั้งสองส่วนเป็นต้นทุนที่สำคัญมากในการตัดสินใจฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหลาย ระบบกฎหมายควรเข้ามาจัดสรรต้นทุนส่วนนี้ใหม่ อาทิ การยกเว้นค่าขึ้นศาล หรือมีกองทุนจากส่วนใดเข้ามาจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นที่ทำหน้าที่ในส่วนนี้ รวมถึงการให้ทนายความมีสิทธิได้รับเงินรางวัลในลักษณะเดียวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม เป็นต้น

3.3 ในส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ นั้น ศาลอาจกำหนดให้คู่ความซึ่งต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมชดใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแก่คู่ความอีกฝ่ายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรได้ด้วย โดยในคดีมีทุนทรัพย์

ศาลกำหนดได้ไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนทุนทรัพย์ (Indemnity cost order)

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ในภาพรวม ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายควรกำหนดหลักการให้สอดคล้องและชัดเจนระหว่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พรบ.บริษัทมหาชนจำกัด และพรบ.หลักทรัพย์ฯ โดยเฉพาะในกรณีของบริษัทมหาชน เนื่องจากยังมีความไม่สอดคล้องกันอยู่หลายประการ และอาจจะส่งผลกระทบต่อความและการใช้สิทธิในที่สุด

ประการสำคัญ กฎหมายควรกำหนดบทนิยามของ Derivative Suit ที่ชัดเจนว่าหมายถึงกรณีใดบ้างและครอบคลุมเพียงใด รวมถึงหลักการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สิทธิการฟ้องคดี การเป็นผู้มีส่วนได้เสีย คุณสมบัติของการเป็นผู้ถือหุ้นที่อาจฟ้องคดีได้ ความระงับของกระบวนการเยียวยาภายใน (Exhaustion of internal remedies) เงื่อนไขในการระงับกระบวนการพิจารณาไว้ชั่วคราว เงื่อนไขในการปฏิเสธไม่รับคำฟ้องและการจำหน่ายคดี การประนีประนอมยอมความ และการจัดสรรค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

กฎหมายไทยที่ผ่านมา มีการแก้ไขในส่วนการรับรองสิทธิต่างๆ ของผู้ถือหุ้นเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ รวมถึงการเพิ่มอำนาจให้กับหน่วยงานกำกับดูแลในการใช้อำนาจกำกับและตรวจสอบ (Public enforcement of law) **แต่ส่วนหนึ่งที่มีถูกละเลยคือกระบวนการบังคับใช้สิทธิโดยเอกชนที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของเรื่องนั้นๆ (Effective private enforcement of law) ซึ่งสิทธิในการฟ้องคดีแทนบริษัทของผู้ถือหุ้นก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง**

สุดท้าย ผู้เขียนขอยกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกฎหมายของอังกฤษ (Law Commission) ในการพิจารณาเพื่อแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการฟ้องคดีแทนบริษัทและได้บัญญัติเป็นกฎหมายเมื่อปี 2006 ดังนี้ "a new derivative procedure with more modern, flexible and accessible criteria for determining whether a shareholder can pursue the action."

ภายใต้กฎหมายไทย ณ ขณะนี้ ผู้เขียนเห็นว่าผู้ถือหุ้นไม่สามารถใช้สิทธิได้จริงๆ ครับ. ■

อ.ศุภวัชร มาลาณนท์
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งคณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น